

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 10.1.2011
COM(2010) 810 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Междинен доклад за оценка на прилагането на програма „Култура“

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Междинен доклад за оценка на прилагането на програма „Култура“

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2.	КОНТЕКСТ НА ПРОГРАМАТА.....	3
3.	ВЪНШНАТА ОЦЕНКА.....	4
3.1.	Условия и цел на оценката.....	4
3.2.	Методология.....	4
3.3.	Констатации.....	5
4.	Основни препоръки от оценката и коментари на Комисията.....	9
5.	Заклучения на Комисията.....	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад се представя съгласно член 13, параграф 3, буква а) от Решение № 1855/2006/ЕО¹ от 12 декември 2006 г.² за създаване на програма „Култура“ (наричана по-нататък „програмата“), с което се изисква до 31 декември 2010 г. пред Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите да бъде представен междинен доклад за оценка на постигнатите резултати и за качествените и количествените аспекти на прилагането на програмата. Докладът представя позицията на Европейската комисия относно основните заключения и препоръки, съдържащи се в окончателната външна междинна оценка на програмата и може да бъде намерен на следния електронен адрес:

http://ec.europa.eu/culture/key-documents/doc539_en.htm

2. КОНТЕКСТ НА ПРОГРАМАТА

Съгласно Решение № 1855/2006/ЕО (наричано по-нататък „решението“) общата цел на програмата е укрепване на културното пространство, което се споделя от европейците и се основава на единно културно наследство, чрез развитие на културно сътрудничество между творците, дейците в областта на културата и културните институции с оглед на насърчаване на възникването на европейско гражданство. Тази цел следва да бъде постигната посредством специфичните цели на програмата, които са:

- насърчаване на транснационалната мобилност на дейците в областта на културата;
- насърчаване на транснационалното разпространение на творби и произведения на културата и изкуството;
- насърчаване на межкултурния диалог;

¹ ОВ L 372 от 27 декември 2006 г., стр. 1

² Изменено с Решение № 1352/2008 от 16 декември 2008 г., ОВ L 348 от 24 декември 2008 г., стр. 128.

Програмата има три основни направления:

- направление 1 — подкрепа за дейности в областта на културата, по-специално многогодишни проекти за сътрудничество, мерки за сътрудничество и специални действия;
- направление 2 — подкрепа за организации, развиващи дейност на европейско равнище в областта на културата;
- направление 3 — подкрепа за анализа, събирането и разпространението на информация и за дейностите, целящи постигане на максимално въздействие от проектите за европейско сътрудничество в областта на културата.

Направление 1 включва действия в сферата на културното сътрудничество, субсидии за превод на художествена литература, специални действия, включващи подкрепа за сътрудничеството с трети държави, събитията „Европейска столица на културата“, както и четири европейски награди в областта на културата. Последните две действия се управляват пряко от Комисията (ГД „Образование и култура“), а останалите са управлявани от нейно име от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА).

Програмата е създадена за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. В настоящия доклад са обхванати всички направления на програмата (с изключение на събитията „Европейска столица на културата“, които са включени в други оценки³) и цялостният ѝ географски обхват през първите три години от нейното прилагане.

3. ВЪНШНАТА ОЦЕНКА

3.1. Условия и цел на оценката

Дружеството ECOTEC Research and Consulting Ltd беше избрано да извърши независимата външна оценка. Целта беше да се оцени прилагането на програмата и постигането на нейните цели, да се дадат сведения до каква степен предприетите до момента действия са допринесли за постигането на целите, определени в решението, както и на общите цели за действията на ЕС в областта на културата, посочени в член 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и да се даде принос за подготовката и прилагането на бъдещите програми в областта на културата, които ще последват настоящата.

3.2. Методология

Използваната от външния оценител методология е основана на поредица от въпроси за оценка на базата на възловите критерии за значимост, ефикасност, ефективност и устойчивост. Използваните методи на анализ включват проучване на документи (включително преглед на данни за програмата); преглед на извадка от досиета, свързани с финансирани проекти; 78 събеседвания с бенефициери, органи, прилагащи програмата, и други заинтересовани страни; конкретна целева група; обмен на

³ Взаимно допълващите се елементи на събитията „Европейска столица на културата“ и останалата част от програмата все пак са разгледани в настоящата оценка.

информация с управителния комитет на програмата „Култура“; както и 11 проучвания на конкретни проекти. Бяха проведени две онлайн допитвания: едното, насочено към организациите, получаващи подкрепа по програмата, а другото — към издателства, получили подкрепа за преводи на художествена литература. Процентът на участвалите в двете допитвания беше задоволителен — съответно 50 % и 40 %, а участниците бяха от 34 държави.

3.3. Констатации

1. Значимост

Заключението на оценката е, че програмата „Култура“ има единствена по рода си роля за стимулиране на трансграничното сътрудничество, за насърчаване на взаимното учене, за превръщането на сектора в професионален, както и за подобряване на достъпа на европейските граждани до творби от други държави в ЕС. Косвено програмата допринася за създаването на съдържание, което е от съществено значение за постигането на устойчив растеж и работни места, и стимулира новите, творчески и иновативни идеи.

В доклада се подчертава, че програмата има решаваща роля за зачитането на културното и езиковото многообразие в Европа и за осигуряване на опазването и развитието на културното наследство на ЕС, както е посочено в член 3, параграф 3 от консолидираната версия на Договора за ЕС и в член 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Хартата на основните права на Европейския съюз (по-специално член 22) и съгласно задълженията на ЕС като страна по Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване.

Целите на програмата са допринесли за постигането на целите, определени в член 167, съгласно които Съюзът подкрепя и допълва действията на държавите-членки за подобряване на знанията и разпространяване на културата и историята на европейските народи, за опазване и закрила на културното наследство от европейско значение, за културен обмен с нетърговска цел и за създаване на художествени и литературни произведения.

Макар че програмата предхожда новата Европейска програма за култура, двете са тясно свързани. Някои форми на подкрепа са пряко свързани с тези процеси на разработване на политики (платформите на гражданското общество, обединения за анализ и проучване на политики), докато други форми не са пряко свързани, но разполагат с потенциал да дадат примери за добри практики и поуки от натрупания опит, които да послужат за целите на процесите на разработване на политики (проекти за сътрудничество, специални действия и проекти за превод на художествена литература).

Що се отнася до проектите за сътрудничество (във всичките им форми), които съставляват по-голямата част от финансирането по програмата, и подкрепата за организации, извършващи дейност в целия ЕС, те имат голямо значение и за трите специфични цели. По-специално те дават възможност за пряко подпомагане за периодите на мобилност, както и за дейностите, включващи разпространение на творби. Изискването за транснационалност на партньорствата гарантира, че при техните дейности в известна степен присъства межкултурен диалог в резултат от събирането на едно място на хора от различни културни среди. Макар обаче повечето

проекти да стимулират междукултурния диалог, видът конкретни дейности, необходими за постигането на тази цел, не винаги е толкова ясен, в сравнение с наблюдаваното при останалите две цели. Затова междукултурният диалог като цяло (но не винаги) е по-скоро страничен продукт на проектите, а не тяхна основна цел. Преводите на художествена литература много осезаемо допринасят за постигането на целта за транснационално разпространение, а непряко — и за междукултурния диалог.

Според съдържащата се в оценката препоръка, от подразбираща се важност е целите на програмата да бъдат преразгледани за в бъдеще, за да се отчетат най-новите тенденции както в политиките на ЕС (например стратегията „Европа 2020“ и Европейската програма за култура), така и в условията, оказващи въздействие върху сектора на културата, и неговите потребности за предстоящия период (например ефекта от глобализацията и прехода към цифровизация).

2. Ефективност

Резултатите от прегледа на документацията по проектите и проведените допитвания сочат, че програмата като цяло е успяла да постигне заложените резултати и въздействие, със значителен мултиплициращ ефект. Това сочат поместените по-долу данни. Предоставени са повече от 700 субсидии на субекти в областта на културата по програмата за периода 2007—2009 г., които са достигнали общо около 3000 организации заедно със съорганизаторите и възлизат на изплатени субсидии на стойност 120 млн. евро. Изискването за съвместно финансиране по естествен начин стимулира мобилизирането на други средства на национално равнище. Подпомогнатите дейности са достигнали до широката публика и подобряват достъпа до европейската култура. Подкрепата за извършването на превод на художествена литература е подпомогнала превода на над 1600 книги през 3-годишния период, предоставяйки на около 1,4 млн. читатели достъп до (нова) европейска литература.

Събитията „Европейска столица на културата“ редовно привличат милиони хора и хиляди доброволци — например Ливърпул е имал 10 млн. посетители през 2008 г. Проведените през 2009 г. Европейски дни на културното наследство са привлекли 25 млн. посетители от цяла Европа, а наградите „European Boarder Breakers“ са достигнали до стотици хиляди европейски граждани чрез излъчвания по 12 телевизионни канала, 24 радиостанции в 24 различни държави и по Интернет.

Повечето инициатори на проекти считат, че дейностите, които са предприели за постигане на посочените цели, са били успешни.

Нито в решението за създаване на програма „Култура“, нито в настоящото ръководство за програмата се съдържа изрично определение за естеството, формата и съдържанието на подпомаганите дейности в областта на културата. В този контекст гъвкавостта на програмата позволява на субектите в областта на културата да използват подходи съобразно потребностите си.

Успоредно с изрично формулираните цели на програмата има тенденция проектите да са насочени към постигането и на други цели. Обикновено се предприемат две обширни категории дейности: дейности в областта на културата (включващи творчески обмен, съвместно творчество в областта на културата, съвместни продукции, турнета и фестивали, и обмен на предмети на изкуството); и спомагателни дейности (обмен на опит и изграждане на мрежи, предоставяне на информация и практическа подкрепа за субектите, образование, обучение и проучване).

Те се прилагат посредством широк спектър от действия. Мобилността на субектите в областта на културата и разпространението на творби обикновено представляват единна дейност — например изпълнители, пътуващи, за да представят нови творби, или творци, които създават и излагат пред публика нови творби по време на период на мобилност. Контактът с широката публика се осъществява чрез изпълнения пред зрители и слушатели, изложби, понякога чрез телевизията и радиото и, разбира се — по Интернет.

Допитването показва, че най-голямата пречка пред транснационалното сътрудничество са разходите и че тенденцията е проектите да престават да съществуват след приключването на субсидията, което се дължи до голяма степен на допълнителните разходи във връзка с работата зад граница. Въпреки това сред ползите в дългосрочен план, които носи програмата, е ролята ѝ за:

- подпомагане на уменията и професионалната реализация на творците посредством мобилност;
- взаимно учене чрез транснационален обмен, създаване на мрежи и натрупване на опит, често в области и специалности, в които уменията и знанията в Европа са географски разпръснати, и поради това се осъществяват икономии от мащаба при подпомагането на превръщането на сектора в професионален, по-специално оглед на функционирането в глобална среда;
- помощ за справяне с географския дисбаланс чрез подкрепа за творци в държави с по-малък капацитет посредством динамиката на сътрудничество по програмата;
- помощ за разпространението на творби от други европейски държави или съвместно продуцирани творби и подобряване на достъпа на публиката до тях;
- насърчаване на индивидите и организациите към по-широк кръгосор, достигащ отвъд националните граници.

Основният дисбаланс в рамките на програмата засяга превода на художествена литература. Макар че предоставената подкрепа е допринесла значително за насърчаване на разпространението на литературни творби, подобрявайки по този начин достъпа до литература от други европейски държави, английският и френският остават преобладаващите езици, от които се превежда (повече от четири на всеки десет превода), а пет езика представляват повече от половината от преводите ще се отнася до езика, на който се превежда (италиански, унгарски, словенски, български и гръцки). Поради това е налице неизползван потенциал за насърчаване на културното многообразие чрез увеличаване на броя на преводите на някой от най-разпространените в световен мащаб европейски езици, които могат да послужат за пилотни езици при по-нататъшните преводи на други езици.

Затова в оценката се прави заключение, че програмата е била резултатна при насърчаването на трансграничното сътрудничество в областта на културата, при подкрепата за създаването на художествени и литературни произведения и за активизирането на разпространението на различни форми на културно изразяване. По този начин тя има важен принос за постигането на общата цел от Договора за насърчаване на културното многообразие в Европа, поставяйки в същото време на преден план общото културно наследство.

3. Ефикасност

Наличното финансиране беше предмет на засилено търсене: финансиране получиха едва една четвърт от заявленията по направленията за проекти за сътрудничество и едва една трета от заявленията от организации, развиващи дейност на европейско равнище. Процентът на одобрените заявления за превод на художествена литература беше по-висок (около половината са получили финансиране), но този процент на заявено търсене не отразява установената нужда от повече преводи на някои преобладаващи езици (особено на английски). Следва да се отбележи, че също така е налице скрито търсене, което не е отразено в данните за подадените заявления, тъй като не във всички случаи дадена съществуваща необходимост от финансиране намира израз в подаване на заявление (например поради трудности при намирането на съответно финансиране).

Разходите към момента, както и разпределението между направленията като цяло са съобразно предвиденото. Възниква обаче въпросът дали е възможно сравнително ограниченият брой проекти от трети държави, които са финансирани от бюджета, да доведе до натрупване на значителна критична маса по отношение на целевите държави.

Ефикасността на процедурата за кандидатстване и на управлението на програмата са значително подобрени в сравнение с нейния предшественик — програмата „Култура 2000“. Промените в процедурата, включително направените с Решение № 1352/2008/ЕО изменения на изискванията за комитология, предвидени в член 9 от решението, направиха процедурата за кандидатстване по-ясна и по-кратка от преди (между 52 и 140 дни по-кратка, в зависимост от направлението). С редица мерки на Комисията и на ЕАСЕА бяха опростени административните изисквания за заявителите. Участниците в програмата като цяло са доволни от тези промени, както и от ръководството за програмата, което беше въведено, за да даде на заявителите подробна и по-надеждна информация относно кандидатстването за финансиране.

Точките за културен контакт (ТКК) продължават да предоставят услуги на задоволително ниво, а направените промени в организацията на тяхната работа, макар и на все още ранен етап, отбелязват задоволителен напредък, включително като помагат за заздравяване на работните взаимоотношения между ТКК и ЕАСЕА. Като цяло бенефициерите оценяват като задоволителни популярността на програма „Култура“ и дейностите по разпространение на информация на Комисията, но данните сочат също, че би могло да бъде постигнато повече, по-специално чрез провеждане на повече дейности по разпространение на информация на равнището на ЕС, като се подчертава в същото време, че при тези дейности се наблюдава значително подобрение от програма „Култура 2000“ насам.

Общото заключение на оценителя по отношение на ефикасността е, че програмата като цяло е отговорила на очакванията във връзка с участието от страна на различни видове организации и географското равновесие. Тя също така е предоставила възможност за участие на широк кръг организации с нестопанска цел в областта на културата и малки и средни предприятия. Повече от половината участници в програмата са от средите на изпълнителските изкуства, но също така сравнително висок е дялът на „интердисциплинарните“ участници, което отразява мултидисциплинарното естество на много съвременни дейности в областта на културата. Що се отнася до броя на заявленията (макар и не задължително отразен на пропорционална основа при броя на успешните заявления), тенденцията като цяло показва задоволително съотношение между участието и размера на държавата, като изключение по-специално прави преводът на художествена литература.

4. Устойчивост

Що се отнася до устойчивостта, много проекти за сътрудничество са довели до последващи дейности, като са създали здрава основа за бъдеща дейност, донесли са ползи в дългосрочен план и са създали стабилни и трайни партньорства. Провеждането на техните текущи дейности по сътрудничество обаче в голяма степен зависи от способността на организацията да продължи своята работа в международен план след края на проекта. В много случаи разходите във връзка с транснационалното сътрудничество са довели до невъзможност проектът да продължи да съществува след края на срока му или до функциониране едва в ограничен мащаб. Според доклада културната и езиковата разпокъсаност в Европа, заедно с текущите икономически условия и техният ефект върху публичните разходи за култура и изкуство, са предизвикателство пред трайната мобилност и разпространение, пред изграждането на капацитет и следователно, пред устойчивото развитие на сектора.

Що се отнася до организациите, развиващи дейност на европейско равнище и получили подкрепа по направление 2, данните сочат, че редица от тези организации при отсъствието на субсидии от ЕС ще продължат да функционират под някаква форма, макар и в ограничен мащаб.

Титлата „Европейска столица на културата“ често оставя трайно наследство за съответните градове под формата на нова културна инфраструктура и нови събития, повишен капацитет на местния сектор на културата и в областта на управлението на културата, по-динамичен културен живот и реално подобрен имидж.

4. ОСНОВНИ ПРЕПОРЪКИ ОТ ОЦЕНКАТА И КОМЕНТАРИ НА КОМИСИЯТА

Въз основа на констатациите оценителят е формулирал 17 препоръки. Те са представени в курсив (а позицията на Комисията — с обикновен шрифт) и са обединени в две основни категории в зависимост от това дали са свързани с продължаващото прилагане на настоящата програма „Култура“ до 2013 г. или с разработването на новата програма (след 2013 г.).

1. Настояща програма

Препоръка № 1

Комисията следва да продължи да преразглежда равнището на субсидиите, предоставяни за преводи на художествена литература, за да осигури тяхната съгласуваност с преобладаващите тарифи на пазара във всяка държава.

Препоръка № 2

Не е налице пряко предимство от продължаването на подкрепата за фестивали под формата на отделно поднаправление в рамките на направление 2. В публикуваното през май 2010 г. ръководство за програмата беше въведено изменение по отношение на тази подкрепа, като беше създадено специално подразделение на направление 1, за да може фестивалите да бъдат финансирани като проекти, а не чрез оперативни субсидии. Фестивалите могат също да продължат да кандидатстват за проекти за сътрудничество, при условие че отговарят на съответните изисквания, напр. да са основани на споразумения за сътрудничество.

Препоръка № 3

Следва да бъде завършено въвеждането на промени в организацията на работа на ТКК, като се направят всички необходими корекции, възникнали в хода на процеса, за да се осигури непрекъснато подобрене в посока предлагане на възможно най-качествена услуга на субектите в областта на културата.

Препоръка № 4

Комисията/ЕАСЕА следва да продължи да извършва ежегодни посещения в рамките на проекти, за да бъде в помощ на бенефициерите и да се запознае със съдържанието на проектите.

Препоръка № 5

От проектите за сътрудничество и организациите, развиващи дейност на европейско равнище, следва да се изисква в окончателните доклади да посочват броя на лицата, ползващи се от периоди на мобилност.

Препоръка № 6

Следва да продължат настоящите усилия за подобряване на резултатите от проектите посредством ежегодни конференции и публикации и, ако ресурсите позволяват, следва да бъдат обмислени допълнителни дейности от този вид. Точките за културен контакт биха могли да поканят бенефициерите да споделят своя опит в рамките на информационни дни на местно равнище.

Позиция на Комисията

Комисията като цяло е съгласна с посочените препоръки. През 2007 г. тя стартира мащабен процес, който доведе до значителни подобрения в управлението и прилагането на настоящата програма, включително по много от аспектите, посочени в доклада на оценителя, и тези подобрения получиха широко признание от заинтересованите страни.

По-конкретно, от 2010 г. насам подкрепата за фестивалите се предоставя под формата на проекти, а не чрез оперативни субсидии. Следователно, както е посочено в доклада, препоръка № 2 вече е изпълнена. Що се отнася до препоръка № 1 (единните ставки за преводи на художествена литература се преразглеждат на всеки две години: тъй като това последно е правено в началото на 2010 г., следващото преразглеждане е планирано за 2012 г.); препоръка № 3 (организацията на работа на ТКК, която има за цел подобряване на предлаганата услуга, е изцяло въведена, считано от 2010 г., и при сегашните условия може да се счита за стабилна за срока на действие на настоящата програма); и препоръка № 4 (в резултат на нарастващия брой посетени проекти — основно от ЕАСЕА — Комисията/ЕАСЕА има значително по-добра представа за подпомогнатите дейности с оглед на усъвършенстване на мониторинга и дейностите по насърчаване) — Комисията вече е извършила необходимите промени в структурата на настоящата програма. Във връзка с препоръка № 5 би било интересно да се доразвие въпросът за броя на лицата, участващи в периоди на мобилност и ползващи се от тази възможност. Необходимо е да бъде определен най-подходящият момент за въвеждането на тази евентуална промяна, тъй като тя означавало известна промяна в образците на ЕАСЕА за окончателните доклади от проектите.

Що се отнася до дейностите за подобряване на резултатите от проектите (препоръка № 6), практиката на ежегодни конференции и публикации ще се запази, а Комисията ще проучи какви други възможности са изпълними в оглед на наличните ресурси. По отношение на организирания от ТКК информационни дни на местно равнище, от 2010 г. насам много от тях вече са в по-голяма степен насочени към споделяне на опит от подпомогнати проекти и, при необходимост и възможност, включват представители на Комисията/ЕАСЕА.

2. Бъдещата програма

Препоръка № 7

Общите и специфичните цели на бъдещата програма следва да бъдат преразгледани, за да се отразят промените, настъпили след създаването на последната програма, включително промените, засягащи сектора на културата, и новостите в политиките, например стратегията „Европа 2020“, водещите инициативи на ЕС и Европейската програма за култура.

Препоръка № 8

Следва да се обмисли какъв е подходящият максимален размер на съфинансиране в рамките на програмата. Сравнително ниският максимален размер на съфинансиране позволява финансирането на по-голям брой проекти; прекалено ниският максимален размер на съфинансиране обаче може да обезкуражи субектите да подават заявления за амбициозни проекти и да реализират такива проекти. Действително, ако размерът на съфинансиране не отразява реалността (напр. значителни съкращения на публичното финансиране на национално равнище, икономически спад, затрудняващ намирането на частно спонсорство, и др.), голям брой субекти в областта на културата може реално да се окажат в невъзможност да кандидатстват по програмата, а това като непряка последица би попречило програмата да постигне целите си. Затова предимствата и недостатъците на размера на съфинансиране следва внимателно да бъдат оценени при бъдещата програма, с оглед на нейните цели и приоритети и на фона на съществуващите обстоятелства.

Препоръка № 9

Следва да се запази интердисциплинарният подход на програмата, отразяващ реалните събития в сектора на културата — включително въздействието от цифровизацията, при който границите между секторите са все по-размити, а междусекторните експерименти са често срещани.

Препоръка № 10

Следва да се помисли дали да бъде запазено разграничението между проекти за многогодишно сътрудничество и двугодишни проекти за сътрудничество предвид факта, че двата вида преследват едни и същи цели.

Препоръка № 11

Следва да се обмисли включването на трети държави, тъй като прилаганият в момента подход на подбор на една или повече държави за конкретна година изглежда

има ограничено видимо въздействие в дългосрочен план и не му достига критична маса.

Препоръка № 12

Тъй като, въпреки наличието на единен пазар и свобода на движението на работници, все още съществуват множество пречки пред мобилността и разпространението на творби, следва да се обмисли включването на подкрепа за подобряване на информацията/сведенията и насоките за субекти в областта на културата, на които се налага да работят в друга държава от ЕС.

Препоръка № 13

Комисията и ЕАСЕА следва да обмислят начини за насърчаване на по-голям брой преводи на художествена литература от недостатъчно представени езици (особено езиците на новите държави-членки) на по-широко представени езици като английски, френски, немски и испански, които често служат за пилотни езици при по-нататъшни преводи и това би представлявало ценен принос за насърчаването на културното и езиковото многообразие. Следва да се обмислят други инициативи за насърчаване на превода на художествена литература.

Препоръка № 14

Следва да се обмисли преформулирането на категорията „мрежи за представителство и подкрепа“ на „мрежи“, тъй като не е задължително организациите да имат представителна или поддържаща роля, за да допринесат значително за мобилността на творците, разпространението на творби и др.

Препоръка № 15

Оценката показва, че програмата би трябвало и има потенциал да стимулира нови, творчески и иновативни идеи и структури, но разходите във връзка с транснационалното сътрудничество затрудняват поддръжката на структурите или проектите след изтичане на срока на субсидията от ЕС. Затова следва да бъде помислено как чрез бъдещите критерии за одобрение да бъде намерен балансът между стимулите за нови и иновативни дейности и структури, като в същото време се гарантира, че не се оцеляват вече установените структури, които имат трайна и основна роля за постигането на целите на програмата и създават безспорна европейска „добавена стойност“.

Препоръка № 16

Следва да се обмислят ролята, организацията на работа и процедурите за определяне на ТКК в новата програма. При необходимост те следва да бъдат преразгледани, за да се отразят изискванията на новата програма и с оглед на добрите практики по други програми на ЕС.

Препоръка № 17

В интерес на заявителите и бенефициерите управлението на бъдещата програма следва да бъде оптимизирано и опростено във възможно най-висока степен, според

възможностите, предлагани от финансовите регламенти и въз основа на напредъка, постигнат в рамките на настоящата програма.

Позиция на Комисията

Комисията като цяло е съгласна с посочените препоръки и доколкото е възможно ще ги вземе под внимание при изготвянето на предложението за програмата за след 2013 г. Това се отнася както до съдържанието, така и до неговото управление, което Комисията възнамерява да запази възможно най-опростено и ефикасно.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА КОМИСИЯТА

Комисията споделя общата оценката на оценителя, че програмата има единствена по рода си роля за стимулиране на трансграничното сътрудничество и за насърчаване на ползите, посочени в раздела с констатациите. Програмата надлежно е приложила действията на ЕС в областта на културата, както са предвидени в член 167 от Договора, и е постигнала определените в решението цели.

Заключенията на оценителя сочат, че биха могли да се направят малки подобрения в ограничен брой конкретни области и че като цяло участниците са доволни от програмата и признават нейната изключителна европейска „добавена стойност“. В оценката също така се подчертава, че е възможно през следващите години търсенето на такъв тип подкрепа от страна на сектора на културата да остане доста високо и дори да нарасне още повече и че програмата допринася за създаването на съдържание и знание, които са от съществено значение за бъдещия устойчив растеж и работни места, както и за нови, творчески и иновативни идеи.

От 2007 г. насам Комисията значително активизира провежданите консултации със сектора на културата и се отнася с повишено внимание към становищата, изразени в рамките на процеса от заинтересованите страни и намерили отражение в настоящия доклад за оценка.

Както е посочено в раздел 4, в настоящата програма „Култура“ вече бяха въведени редица новости и подобрения, като при това в някои случаи бяха изпреварени препоръките на оценителя.

Затова Комисията възнамерява да вземе под внимание резултатите от настоящата оценка преди всичко при изготвянето на новата програма на ЕС в областта на културата за периода след 2013 г.